

XXII-OJI JAUNŲJŲ MOKSLININKŲ PSICHOLOGŲ KONFERENCIJA

KASDIENYBĖ KINTANČIAME PASAULYJE

2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ SANTRAUKŲ LEIDINYS

Abstract book of the
22nd Conference of Junior Researchers in Psychology
EVERYDAY LIFE IN A CHANGING WORLD
May 16, 2025

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

KONFERENCIJOS ORGANIZACINIS KOMITETAS || ORGANISATIONAL COMMITTEE

Pirmininkė | Chair:

Greta Guogaitė

Nariai || Members:

Miglė Rudytė

Justė Margevičienė

Agnė Grigaitė

Livija Žiemienė

Donata Pečiukėnienė

Studentai || Students:

Ramunė Serapinė

Gintarė Ušakovaitė

KONFERENCIJOS MOKSLO KOMITETAS || SCIENTIFIC COMMITTEE OF THE CONFERENCE

Pirmininkė || Chair:

prof. dr. Roma Jusienė

Nariai || Members:

prof. dr. Evaldas Kazlauskas

prof. dr. Ilona Laurinaitytė

doc. dr. Sigita Girdzijauskienė,

doc. dr. Greta Kaluževičiūtė-Moreton

doc. dr. Ramunė Dirvanskienė

dr. Arūnas Žiedelis

dr. Said Dadašev

dr. Austėja Dumarkaitė

KONFERENCIJOS GLOBĖJA || PATRON OF THE CONFERENCE

Prof. habil dr. Danutė Gailienė

KONFERENCIJOS ORGANIZATORIAI || CONFERENCE ORGANISERS

Filosofijos
fakultetas

INFORMACINIS RĖMĖJAS | INFORMATIONAL SPONSOR

RĖMĖJAI | SPONSORS

PARTNERIS | PARTNER

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

DOI <https://doi.org/10.15388/JMPK.2025>

ISSN 2669-0357

Copyright © 2025 Authors. Published by Vilnius University Press

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

PTSS ir ne PTSS/KPTSS grupėmis ($p < 0,001$ ir $p = 0,001$). Visos KPTSS simptomų grupės buvo reikšmingai teigiamai susijusios su gėdos išreikštumu ir su suicidinių minčių intensyvumu. Stipriausi ryšiai rasti tarp neigiamo savęs vaizdo simptomų ir vidinės gėdos išreikštumo ($r = 0,613$; $p < 0,001$) bei savižudiškų minčių intensyvumo ($r = 0,480$; $p < 0,001$).

Išvados. Rezultatai parodė, kad KPTSS simptomų išreikštumas reikšmingai susijęs tiek su gėda dėl trauminių patirčių, tiek su suicidiškumu.

Darbo vadovė doc. dr. Odeta Geleželytė

Raktiniai žodžiai: potrauminio streso sutrikimas, kompleksinio potrauminio streso sutrikimas, gėda dėl trauminių patirčių, suicidiškumas.

NUO IDĖJOS IKI EKSPERIMENTO

Rita Jakštienė, dr. Arūnas Žiedelis

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas, Organizacinės psichologijos tyrimų centras

Nuotolinis darbas apipintas mitais, įvardijami įvairūs šio darbo būdo plusai ir minusai. Mokslininkai ieško atsakymų, kaip sėkmingai dirbti nuotoliu, tačiau dauguma tyrimų remiasi apklausomis surinktais duomenimis. Šis tyrimo būdas, kuomet remiamasi anketų duomenimis, nors ir plečia žinių lauką, negali pilnai patvirtinti priežasties ir pasekmės ryšių. Ar pavyktų atlikti tokį tyrimą, kuris padėtų išsiaiškinti priežastinius ryšius, kokiomis sąlygomis nuotoliu dirbantys asmenys yra produktyvūs ir gerai jaučiasi – t.y., ar pavyktų atlikti eksperimentą? Mokslinis darbas, kaip ir nuotolinis, taip pat yra apipintas mitais. Kaip gi dirba tyrėjai Vilniaus universitete, kaip „gimsta“ mokslas?

Šiame praktiniame pranešime autoriai pristatys savo patirtį kuriant eksperimentinį tyrimą apie nuotolinį darbą. Bus aptarta, kaip gimė nuotolinio darbo eksperimentinio tyrimo idėja, kaip ji buvo vystoma ir kaip pirminė idėja tapo oficialiu Vadovo indėlio nuotolinio darbo sąlygomis tyrimu (angl. Leader's Input in Telework Arrangement Study - LITAS). Pranešime bus detalios apžvelgti tyrimo etapai: nuo teorinio pagrindimo ir metodikos pasirinkimo, aptariant įrankių pasirinkimo duomenų rinkimui ir valdymui svarbą, taip pat apžvelgiant ir pateikiant pavyzdžių, kokiais būdais ir kanalais vyko dalyvių pritraukimas. Bus pristatyta, kaip vyko pats eksperimentas, su kokiais iššūkiais susidurta ir kokios išmoktos pamokos ateities tyrimams. Platesnė informacija apie tyrimą pateikiama interneto puslapyje <https://litas.site/>.

Raktiniai žodžiai: eksperimentas, tyrimai, mokslas, „Litas“.

KOGNITYVINĖS ELGESIO TERAPIJOS SUPERVIZIJOS PATYRIMAS SUPERVIZORIŲ AKIMIS

Linas Juozulynas, dr. Neringa Grigutytė

Vilniaus universitetas, Psichologijos institutas, Klinikinės psichologijos katedra

Supervizija, suprantama kaip vieno specialisto pagalba kitam, aiškinantis profesiniame darbe kylančius sunkumus, siejasi su profesine patirtimi ir meistryste, o jos „atlikimo“ būdai psichoterapeutų darbe priklauso ne tik nuo supervizoriaus, bet ir nuo psichoterapinės paradigmos. Psichoterapinės supervizijos efektyvumo moksliniuose tyrimuose Kognityvinės

elgesio terapijos krypties supervizija, nors ir nedaug ištyrinėta, dažnai būdavo siejama su formaliu mokytojo ir mokinio santykiu, nepelnytai mažai dėmesio skiriant pačių supervizorių patirtims. Šio mokslinio tyrimo tikslas – praplėsti žiūros lauką, atskleidžiant Kognityvinės elgesio terapijos supervizijos patyrimą iš Lietuvoje supervizuojančių Kognityvinės elgesio terapijos krypties psichoterapeutų (supervizorių) perspektyvos. Kokybinis tyrimas atliktas su 6 supervizoriais taikant pusiau stuktūruoto interviu ir teminės analizės metodus. Rezultatai pristatomi per tyrimo metu iškilusias tris Kognityvinės elgesio terapijos supervizijos patyrimo temas: a) KET supervizijos didaktiškieji (mokomojo proceso) elementai; b) Santykio su supervizuojamuoju patyrimas; c) Asmeniniai ir profesiniai patyrimai už supervizijos ribų. Atlikto kokybinio tyrimo pagrindu pateikiamos įžvalgos gali būti vertingos ruošiantiems ar peržiūrintiems supervizorių mokymo programas, patiems psichoterapinės supervizijos dalyviams (supervizoriams ir supervizantams), taip pat psichoterapinę superviziją tyrinėjantiems mokslininkams – renkantis galimas tolimesnes mokslinių tyrinėjimų kryptis.

Raktiniai žodžiai: psichoterapinė supervizija, kognityvinė elgesio terapija, supervizijos efektyvumas

SUBJEKTYVIAI SUVOKTO STRESO RYŠIAI SU IŠMINTIMI IR HUMORU

Leva Jurevičiūtė

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas

Šiuolaikiniame pasaulyje žmonės susiduria su daug streso, ypač lėtinio, tad ieškant galimų streso įveikos būdų svarbu nagrinėti psichologinius konstruktus, besisiejančius su mažesniu stresu. Vienas iš tokių konstruktų yra išmintis, kuri dažniausiai siejasi su žemesniu streso lygiu, tačiau tyrimų šiuo klausimu vis dar yra nedaug. Kitas su mažesniu stresu susijęs psichologinis konstruktas yra humoras, visgi čia tyrimai yra nevienareikšmiški ir stipriai priklauso nuo humoro konstrukto konceptualizavimo. Šiame tyrime buvo analizuojamos sąsajos tarp subjektyviai suvokto streso, trijų išminties dimensijų (kognityviosios, afektyviosios ir reflektivosios) ir keturių humoro stilių (save priimančio humoro, save stiprinančio humoro, agresyvaus humoro ir save menkinančio humoro). Tyrime dalyvavo 147 žmonės, kurių amžius buvo 18-64 metų ($M = 28,65$, $SD = 12,85$), o iš jų 115 (78,2%) buvo moterys ir 32 (21,8%) buvo vyrai. Subjektyviai suvoktam stresui vertinti buvo naudojama Subjektyviai suvokto streso skalė (Cohen et al., 1983), išminčiai - Trijų dimensijų išminties skalė (Ardelt, 2001), humorui - Humoro stilių klausimynas (Martin et al., 2003). Visi matavimo instrumentai pasižymėjo pakankamu patikimumu ir validumu. Statistinės analizės metu buvo nustatyta, kad mažesnis stresas buvo labiau būdingas vyresniems žmonėms, taip pat žmonėms, naudojančiams save stiprinančio humoro stilių, bei žmonėms, pasižymintiems aukštesniais visų trijų išminties dimensijų įverčiais. Be to, didesnę stresą buvo labiau linkę patirti tie asmenys, kurie savo kasdienybėje taiko save menkinančio humoro stilių. Regresinė analizė parodė, kad subjektyviai suvoktą stresą prognozuoja amžius, save menkinančio humoro stilius bei reflektivioji išminties dimensija. Tai reiškia, jog tikimybė patirti stresą didėja, jei žmogus yra jaunesnio amžiaus, turi polinkį juokais save žeminti ir mažiau geba atsitraukti, pažiūrėti į situaciją iš platesnės perspektyvos. Šio tyrimo rezultatai suteikia teorinį pamatą naujoms potencialioms streso įveikos intervencijoms.

Raktiniai žodžiai: stresas, išmintis, humoras.